

eller tør se bort fra, at man ved at stille sig paa den omhandlede Maade kan komme til at begaa en Uretfærdighed, ikke blot en Uretfærdighed imod flere eller færre Individuer, imod den ene eller anden Stand, men, som det af Finantsministeren er blevet udtrykt, imod den danske Industri, og jeg tilstaa, at jeg for mit Vedkommende kan ingenlunde føle mig beroliget ved den Betragtning, der blev gjort gjældende af det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (G. Petersen), at det netop var en Fordel, at man dangede Uretfærdighed paa Uretfærdighed; thi derved skaffede man sig allerbedst Forkæmpere for en almindelig Reform af Toldlovgivningen. Derfor kan er kommen til det Resultat, at der foreligger, man kalde det en Uretfærdighed eller en Uvillighed — og det er som sagt fra alle Sider erkendt, at det er saaledes — forekommer det mig, at man burde søge at yde sit Bidrag til at fremme den Reform, som er foreslaaet af den høitærede Finantsminister. Dette var den ene Indvending, man har anført imod det foreliggende Lovforslag; den anden Indvending er, hvis jeg ikke har opfattet Forhandlingerne urigtigt, den, at Uretfærdigheden eller Uvilligheden i dette Tilfælde skulde have mindre at betyde, thi den, som det gik ud over, var et rigt Konsortium. Den høitærede Finantsminister har udtalt den Forsikring, at det for ham var ganske uden Betydning, om der her var Spørgsmaal om Rige eller Fattige, og jeg holder mig overbevist om, at det forholder sig saaledes. Jeg veed ikke, hvad der overhovedet har givet Anledning til, at det Lovforslag, som den høitærede Finantsminister har forelagt, er fremkommet; men forsaavidt man ved at tale om et rigt Konsortium har sigtet til et bestemt Selskab — jeg tror, at det ved 1ste Behandling udtryffeligt blev omtalt af et æret Medlem fra Omegnen af Aalborg, at det forholdt sig saaledes — da ønsker jeg dog i den Anledning at gjøre nogle Bemærkninger. Den første er den, at jeg ikke veed, med hvilken Hjemmel de ærede Medlemmer, der tale om et rigt Konsortium, bruge denne Benævnelse; jeg veed ikke, om de have undersøgt Forholdene saaledes, at de med Sikkerhed kunne paastaa, at der her virkelig er Tale om et rigt Konsortium. Men dernæst vil jeg gjøre opmærksom paa, at selv om man ikke vil erkjende, hvad det forekommer mig, man maa, at det er ganske ligegyldigt, om de paagjældende Underaalter, hvis Retforhold der er Spørgsmaal om, ere rige eller fattige — der tilkommer dem dog vel den samme Ret — saa er her jo Sagen den, at det ingenlunde kan siges, at man ved at fremme den omtalte Reform giver en Begunstigelse til et rigt Konsortium eller til rige Medborgere. Forudsat, at det Konsortium, hvortil der henvises, er rigt, vil det sandsynligvis indrette Driften af sine Fabrikker — og den Virksomhed, hvorom der her er Tale, er kun en enkelt Side af en vidtforgrenet

Virksomhed — saaledes som den anser det for bedst tjenligt for sig. Hvis den Omstændighed, at Salttolden skulde vedblive, maatte gjøre det umuligt at fortsætte Sodafabrikationen ved Hjælp af Salt, saa vil det omtalte Selskab naturligtvis ophøre med Sodafabrikationen; det vil overhovedet ikke udføre en saadan, med mindre det har en passende Fordel deraf. Paa den anden Side, hvis der foretages en saadan Toldforandring som den, der her er foreslaaet, hvis altsaa det Salt, der anvendes til Sodafabrikationen, kan indføres frit, vil Følgen deraf sandsynligvis blive, at Fabrikken trives og udvilkles; men jo mere den trives, desto billigere vil Produktet blive, og det vil forsaavidt ikke blive vedkommende Selskab, men Konsumenterne, der væsentlig ville komme til at høste Fordelen. Hvad jeg imidlertid lægger særdeles Vægt paa — og det er Noget, hvorved jeg kan støtte mig paa det Kjendskab, jeg tilfældig har af de stedbige Forhold — er, at den Fabrik, hvorom der er Spørgsmaal, og som først er kommen tillive i Løbet af de sidste Aaringer i Aalborg, har allerede i den korte Tid, den har bestaaet, udøvet en meget heldig og velsignelsesrig Virksomhed netop i Retning af at skaffe Arbejde for et overordentlig stort Antal Arbejdere, og naar den høitærede Finantsminister har lagt Forsamlingen paa Sinde, at man her skulde vogte sig for at gjøre Uret mod den danske Industri, tror jeg man kan saa meget fylbigere understrive disse Ord, som man vel skal lægge Mærke til, at naar man gjør Uret imod den danske Industri, vil det i mange Tilfælde, og navnlig her, blive en Uret imod Arbejderklassen. Mig forekommer det, at Dieblisset ikke er til at gjøre Noget, der muligens kunde opfattes som en Uret enten mod Kjøbstæderne eller imod Arbejderne.

G. Petersen: Naar den høitærede Finantsminister og det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Klein) mener, at jeg har gjort Fordring paa Alt eller Intet, saa er det dog maaske en for stærk Betegnelse af den Ytring, jeg har brugt; men paa den anden Side er jeg ganske vist ikke saa nøjsom, som den høitærede Finantsminister syntes at være, idet han, efter hvad jeg opfattede, mente, at det var Begyndelsen til en Reform af Bestemmelserne i vor Toldlov, naar et saadant Lovforslag som det blev vedtaget. Jeg kan uagtet ikke betragte det som en rigtig god Begyndelse til en Lempelse i vor Toldlov. Naar det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds finder, at det er urimeligt at vedblive at beholde det nuværende Forhold, fordi det er en Uretfærdighed, og anser det for forunderligt, at jeg ønsker, at det skal vedblive, saa staa vi ganske vist hinanden aldeles modsat, men den Grund, der bevæger mig til at ønske, at Forholdet skal vedblive, er akkurat den samme, som bevæger det høitærede Medlem til at ønske en Forandring. Han taler om, at vi